

Ens mosseguem la cua

Pere Calders

Durant molt de temps, ens han anat convencent que un dels drames de la nostra època (potser el més gros), és que el progrés moral no ha pogut seguir la marxa desbocada del progrés tècnic i materialista. Quan ja ens tenien ben convençuts d'aquesta mena de desgràcia, se'ns presenta un dels aspectes de la tragèdia que no havíem previst ni de bon tros.

Ara resulta que la comercialització dels productes no pot seguir una tecnologia que va a la seva sense contemplacions. Tan amigues que semblaven l'una de l'altra! Explicaré unes experiències personals amb l'esperança que tothom sabrà de què li parlo, perquè, en un nivell o altre, tothom en viu de semblants. La meua eina de treball és la màquina d'escriure. Encara que no te n'adonis ben bé, acabes estimant-te-la i jo he estat atent a les peripècies d'aquest instrument tan entranyable. Des-

prés d'una colla d'anys de tenir tractes amb les familiars palanques amb caràcters impressors en un extrem, va aparèixer triomfalment la bola que acabava amb les palanques, el carro de la màquina traslladant-se contínuament de dreta a esquerra i viceversa i, sobretot, acabava amb la limitació de tipus. La bola es podia substituir instantàniament per canviar la lletra, es podia passar de la recta a la cursiva, de la normal a la negreta, i dels perfils clàssics a uns altres de moderns. Semblava definitiu, era engrescador... Però encara no havíem reprès el bleix que vet aquí que apareix la margarida, més ràpida i més fàcil de canviar, més funcional. Ara sí que semblava que l'havien trobada, ens brindaven una temporada de tranquil·litat d'esperit: una cosa així es veia difícil de superar.

Doncs no us ho penséssiu pas: quan ja teníem la margarida a casa, fa entrada la transferència tèrmica, la darrera novetat per ara. Ja no hi ha caràcters en relleu que siguin visibles, i cada màquina en porta uns quants d'ocults, misteriosos, que marquen sense delatar la seva presència enlloc. No cal canviar res, sinó tan sols prémer una tecla i triar damunt una pantalla el model d'escriptura desitjat, una cosa fascinant. Un aparell que pesa dos quilograms, que fa cinc centímetres d'alçària i es pot portar en una cartera de mà, ofereix quatre tipus de lletra diferents. Va amb piles o connectat al co-

rrent elèctric i permet tota mena de correccions abans de passar a text definitiu.

Jo (ara ja ho puc dir), soc innocent, una mica infeliç i tot, i aquestes coses em trabsalsen. Vaig córrer a comprar una tal S50, que tenia tot això que he dit, amb una il·lusió difícil d'explicar. Tot just m'aplicava a estrenar-la, amb grans batecs de cor, que el representant de la marca, en ús de la seva preocupació de venedor envers el client, em va enviar a casa uns fullets a tot color on s'anuncia l'adveniment de la S60, que deixa la S50 com una antigalla: en comptes de quatre tipus de lletra, en té vuit, porta una pantalla a tota amplada de línia, justifica marges, centra títols i fa, ella sola, gairebé tot el que es podia esperar dels mestres tipògrafs d'abans. Desolat, inquiet, vaig córrer cap al botiguer del meu barri que m'havia venut la S50, per veure com ho podríem fer per canviar-la per la S60, afegint-hi el que ell bonament em digués. El comerciant, que és un amic, em va aconsellar confidencialment que no em precipités, perquè hi havia rumors d'una tal S70 que deixaria les altres dues en una situació pràcticament insostenible. O sigui que el botiguer amic em digué que no comprés, que m'esperés, tot allò que un comerciant no ha de dir mai. La qual cosa ens torna al principi d'aquestes elementals reflexions: la tècnica va massa de pressa i desanima el consum.